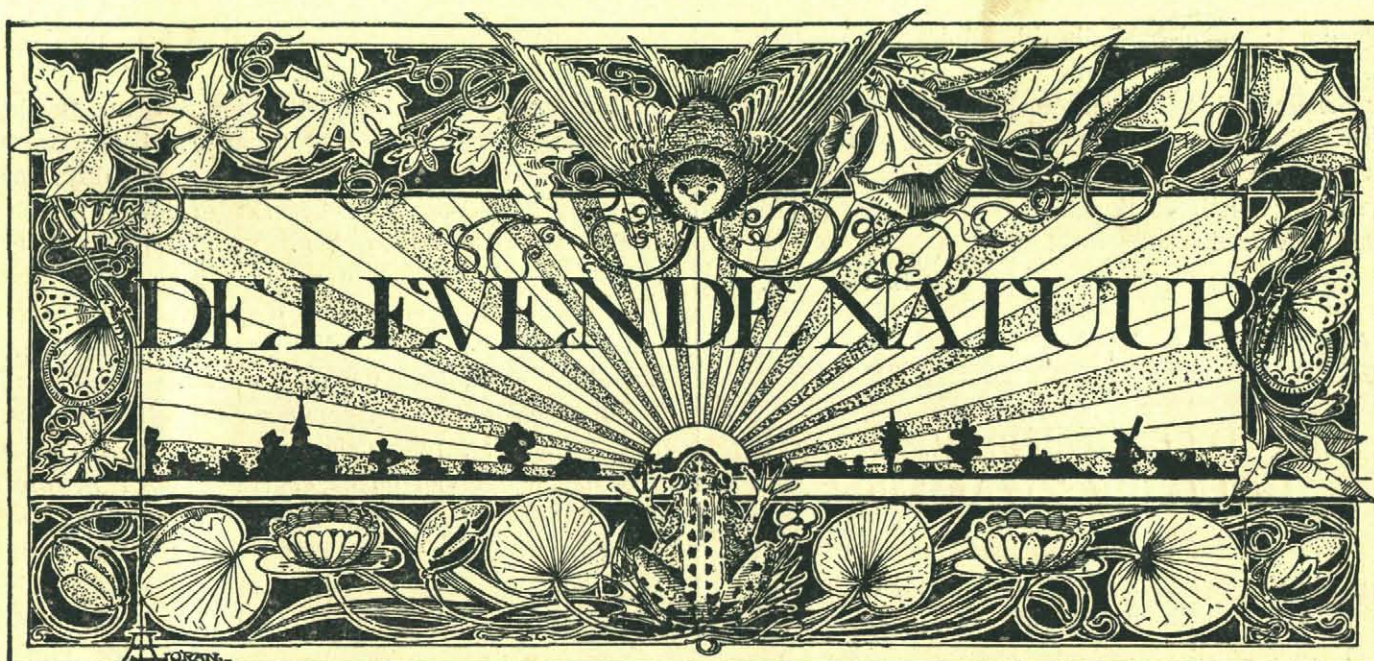

REDACTIE

E. HEIMANS, Amsterdam en JAC. P. THIJSSSE, Bloemendaal.

ADRES DER REDACTIE:

JAC. P. THIJSSSE, BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

EEN NIEUWE PLANT VOOR DE NEDERLANDSCHE FLORA.

De Zweedsche Kornoelje (*Cornus suecica*).

Deze is een buitengewoon belangwekkende vondst, want wij hebben hier werkelijk met een tot nu toe niet ontdekte indigeeën te doen. Op de eenzame veen-heide van Zeijhe, niet ver van Vries in Drente, zoo ver van de bewoonde wereld dat aan uitplanten of toevallig aanvoeren niet valt te denken, heeft Dr. Hesselink van 's-Gravenhage het geluk gehad, deze mooie kornoelje in een aanzienlijk aantal exemplaren te ontdekken.

De vier groote witte blaadjes, die zoo sterk spreken (zie fig. blz. 102), vormen toch de eigenlijke bloem niet, het zijn schutbladeren, die als lokbloem dienst doen; de werkelijke bloempjes zijn zeer klein en donkerrood, ze hebben evenals onze gele en onze roode kornoelje 4 kroonblaadjes, 4 meeldraden en 1 stamper; ook hier zitten ze in een schermpje bijeen; en dat vormt het roode hartje van de mooie schijnbloem; de vergroote afbeeldingen links trachten dit duidelijk te maken; de vruchten zijn kleine roode bessen, die in dotjes dicht opeengroeien.

Zeer waarschijnlijk hebben we hier een van die zeldzame en steeds zeldzamer wordende overblijfselen voor ons uit een vroeger tijdperk van de aardgeschiedenis, de toendra-periode, na het einde van den ijstijd, waarin zooveel bergpuin uit Zweden door gletschers naar ons land werd overgebracht.

De vindplaats in het Scandinavisch diluvium pleit er voor. Ook de verspreiding wijst op de oude afkomst; want tegenwoordig komt de plant tamelijk veel voor in het hooge noorden van Europa, Azië en Amerika, rondom en tot over den poolcirkel, met enkele verspreide vindplaatsen in Noord-Engeland en Denemarken, in Pommeren, Holstein, Oldenburg, Oost-Friesland en zooals nu gebleken is in Drente, waar zich de stuw- of eind-morenen uit den laatsten ijstijd bevinden. Met nog eenige andere planten, waartoe o. a. de kraai-heide (*Empetrum*) en de ook éénmaal in Drente gevonden Noordsche Steenbreek (*Saxifraga Hirculus*) behooren, wordt deze kornoelje door de planten-geografen tot een bijzonder merkwaardige groep vereenigd, die wel sub-glaciale planten worden geheeten. Wij hopen daarover eens van bevoegde hand een opstel voor *De Levende Natuur* te ontvangen.

Door de bereidwilligheid van Dr. Vuyck te Wageningen, den voorzitter van de commissie voor het floristisch onderzoek van Nederland, ben ik in staat gesteld de nieuwe plant naar de natuur voor ons tijdschrift te teekenen en wel op een der avondvergaderingen tijdens de excursie in Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen in Augustus van dit jaar. Daar werd de nieuwe plant aan de deelnemers

vertoond; enkele details (hier links van de teekening gezet), die ik niet nauwkeurig meer kon waarnemen, heb ik overgeteekend van een gekleurde afbeelding van de plant, die voor de *Flora Batava* is bestemd. Van de excursie zelf, de werkwijze en de resultaten hoop ik van den winter nog wel eens wat te vertellen.

E. HEIMANS.

HET DETERMINEEREN DER HOOGERE ZWAMMEN.

Het determineeren van paddenstoelen is een lastig werkje, waarvan iemand, die er nooit aan gedaan heeft, zich de moeilijkheid niet kan voorstellen.

In den beginne vooral stuit men op allerlei hinderpalen, die er licht toe kunnen leiden, het als een vrijwel onmogelijk iets weder op te geven. Daarenboven zijn in ons land de zwammen nog niet populair en trekken de bloemdragende planten en de dierenwereld onze natuurliefhebbers over het algemeen in veel grooter mate aan.

Toch is het zoeken en determineeren van paddenstoelen zoo interessant en is het voor dengene, die den moed en den wilskracht heeft om de eerste moeilijkheden te overwinnen zulk een dankbaar werk. Reeds in het voorjaar, in April en Mei beginnen zich de zwammen te vertoonen, ze nemen in Juni en Juli in soortenrijkdom en aantal aanmerkelijk toe, om in den nazomer en herfst haar toppunt te bereiken en dan weer af te nemen, tot dat in het laatst van December de enkele, die het tot dan hebben volgehouden, bezwijken. Het deel van het jaar dus, dat voor den algemeenen natuurliefhebber den rijksten buit oplevert, is ook de tijd, waarin de flora voor den specialen zwammen-

zoeker en -kenner zich vertoont en hem menigen belangrijken vondst oplevert.

Het onderzoeken dezer flora is tot nu toe in hoofdzaak het werk geweest van een betrekkelijk klein getal wetenschappelijke personen en daardoor uit den aard der zaak beperkt gebleven tot bepaalde plaatsen en streken. Er zijn dan ook in ons land geheele gebieden, die op dat punt nog ondoorzocht zijn en braak liggen voor den met ambitie en wat voorstudie gewapenden dilettant, om aldaar op ontdekking uit te gaan.

Zulk een dilettanten onderzoek heeft een groot nut, want het strekt zich uit over een veel grooter gebied dan dat van bovengenoemde personen, ja tot elke willekeurige plaats en streek. Zoo kan het de oorzaak zijn, dat er verschillende tot nu toe in Nederland onbekende soorten ontdekt worden, die in de Nederlandsche flora thuis behooren, doch

hier te lande nog nooit gevonden waren om de eenvoudige reden, dat in de streek waar ze voorkomen, de zwammenflora nog niet is onderzocht.

Als voorbeeld daarvan diene, dat in Juni van dit jaar in de dennenbosschen te Tegelen, Belfeld, Reuver en Baarlo door mij in groot aantal werd gevonden eene mooie *Amanita* soort, die door mij werd gedetermineerd als *Amanita Jun-*

quillea (Quélet) of daarmee verwante variëteit.

Daar Prof. Dr. C. A. J. A. Oudemans in zijne „Revision des champignons trouvés dans les Pays-Bas,“ de *Amanita Junquillea* niet noemt, als tot de Nederlandsche flora te behooren, en de soort mij ook om andere redenen belang inboezemde, werden eenige exemplaren er van door mij opgezonden aan den Heer Joh. Ruys te Heemstede, President van de Nederlandsche mycologische vereeniging. Deze determineerde ze eveneens als *Amanita Junquillea* en zond voorzichtigheidshalve twee exemplaren door naar den President der Fransche mycologische vereeniging om onderzoek, die constateerde, dat wij

